

Տ. ԱՐՏԱԿ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ ԽՈՍՔԸ

ՄԻԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ

ԲԱՅՄԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

(19 փետրվարի 2001 թ.)

Միքելի՛ հոգևոր եղբայրներ ի Զրիստոս,

Ինձ համար մեծագույն պատիվ է՝ միաբանական մեր հավաքի առաջին օրը ի պաշտոնն ողջունել ձեզ համայն հայության հոգևոր օրրան Սրբություն Սրբոց Էջմիածնում, Մայր Տաճարի հինավուրց այս կամարների ներքո: Միաժամանակ գոհություն եմ հայտնում Բարձրալին, որ մեզ ի մի բերեց հենց Մեծ Պահքի, ինչպես նաև Վարդանանց հերոսամարտի փառավորման նախաշնմին, որպեսզի մեզանից յուրաքանչյուրը, օրինակ ունենալով Աստվածորդու փորձություններով լի շրջանը, մեկ անգամ ևս անդրադարձ ունենա հոգևորականի իր առաքելությանը և հարկապես այն պարտականությունների արդյունավորմանը, ինչի համար այսօր այսպեղ ենք:

Միքելի՛ք, հայ ժողովրդի հեռավոր անցյալից ժառանգած մնայուն արժեքների մեջ մեզ համար իր կրոնական նվիրականությամբ, իր պատմական նշանակությամբ և իր ազգային կարևորությամբ Աստվածադրոշմ հաստատություն է Սուրբ Էջմիածինը, որ իրավամբ կոչվել է Սրբություն Սրբոց:

Երկիր մոլորակի վրա չկա որևէ քրիստոնյա ազգին հատուկ մի սրբավայր, որ իր փնդի սրբության ու վաղնջականության արժեքով կարողանա համեմատվել Սուրբ Էջմիածնի հետ: Հայ հանճարի ու հավաքի հրաշակերտն է Մայր Տաճարը և ամեն մի հայ հավաքացյալի հավերժական հպարտությունն ու փառքը, որ փնդից այսօր մեր աղոթքն առաքեցինք առ Երկնավոր Հայրը՝ հայցելով նրա բարեգթությունը:

Այն քրիստոնեության անգնահատելի պարգևն է առաջին քրիստոնյա ժողովրդին, որ է հայությունը: Մենք պարտավոր ենք խորին ակնածանքով մոտենալ հոգևոր ու ազգային այն սրբություններին, այն արժեքներին, այն գանձերին, որոնք հայ ժողովրդի իմացական մեծությունն են հռչակում քաղաքակիրթ մարդկության առջև և որոնք փրկվեցին ժամանակի ավերներից, Հայրենիքի ու հայ կյանքի փլուզումներից և պահվեցին Ս. Էջմիածնի լուսաբանողական կամարների ներքո:

Երկրներ ավերող, ժողովուրդներ ջարդող, աշխարհը հրի ու սրի սարսափների մեջ դողացնող լենկթեմուրները, չինգիզխանները, շահաբասներն անգամ խնայեցին Ս. Էջմիածինը՝ նահապակ հայ ժողովրդի արցունքներից խղճահարված:

Թանկագին միաբան եղբայրներ, Ս. Էջմիածինը հավաքավոր հայության անգիր Ավետարանն է, ազգիս անգիր պատմությունը, բյուրեղյա հավաքի անմահ խորհրդանիշը, որը մեր հայրերից ավանդվել է մեզ այն պարզ ճշմարտությամբ, թե մեր

առաքելության վեհությանը ու վարդապետության անաղարտությանը ու խորությանը միայն կարող ենք լուսավորել հավաքավոր մեր հոգիի ճանապարհը: Չափազանցություն մի՛ համարեք և հավաքացե՛ք, որ առանց Ս. Էջմիածնի աշխարհի ոչ մի ծագում հնարավոր չէ պահել կամ ունենալ Առաքելական Եկեղեցի:

Առանց Մայր Աթոռի շնորհագարդ գահակալի՝ Ամենայն Հայոց Վեհապետ Հայրապետի, անկարելի է պահպանել հոգևոր իշխանությունը և ոչ մի ժամանակ: Քրիստոնեությունն ու հայությունը անբաժանելի են, ինչպես անբաժանելի են Քրիստոս և Իր Եկեղեցին, Մայր Աթոռը և Իր Գահակալը, Հայաստանը և Արարարը:

Քրիստոնյա հայության համար այսօր չկա այլ մեծություն, այլ վեհություն, այնքան նվիրական այլ սրբություն, քան Մայր Աթոռի Գահակալը, ում բարձր նախագահությամբ պիտի ընթանա մեր եռօրյա հավաքը, ում ներկայությունը ուժ ու խրախույս պիտի ներշնչի մեզանից յուրաքանչյուրին հավասարապես:

Մեր հավաքի բուն առաքելությանն անցնելուց առաջ, սիրելի հոգևոր եղբայրներ, մեկ անգամ ևս բարի գալուստ եմ մաղթում ձեզ և փոքրիկ անդրադարձով կամենում եմ հիշեցնել, որ մարդկային կյանքն ընդհանրապես արքահայրվում է խորհրդով, խոսքով և գործով: Կյանքի դրսևորման այս երեք ազդակների առնչությունը շատ սերտ է, փոխալայմանավորվածությունը՝ բացահայտ: Խոսքն ու գործը ծնվում են խորհրդից: Խորհուրդը մարդկային կյանքի էությունն է, խոսքով մարդիկ արքահայրվում են իրենց խորհուրդները, գաղափարներն ու զգացմունքները, սակայն մարդկային դրսևորման ամենաազդու և իրական ազդակը գործն է, քննանելի օրինակը, առանց որի խորհուրդն ու խոսքը թերի պիտի լինեն: Արդ, եթե այդ երեք ուժերը բարի նպատակի են ուղղվում, ապա մարդկային կյանքը ևս դառնում է բարի:

Քրիստոնյայի կյանքը բարությանը է առկցուն, երբ իր խորհուրդները կայծ են ստանում Աստծո բարության ջերմոցից: Պողոս առաքյալը Հռոմեացիներին ուղղված թղթում ասում է. «Մենք թեպետ թվով շատ, սակայն մի մարմին ենք Քրիստոսով, բայց յուրաքանչյուր... ունենք քրիստոնեական պարզկներ, ըստ այն շնորհների, որ տրված են մեզ. եթե մարգարեության շնորհ է՝ ըստ հավաքի չափի, եթե ծառայության թող ծառայի. եթե մեկն ուսուցանում է, թող ուսուցանի, եթե հորդորում է, թող հորդորի...» (ՀՌՈՄ. ԺԲ 5-8):

Մեր ցանկությունն է, որ Աստծո կամքը և Նորին Սրբություն Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց շնորհագարդ Հայրապետի բարձր նախագահությամբ եռօրյա մեր այս հավաքը լինի արդյունալից և քրիստոնեական ճշմարտությունների ներթափանցումով դառնա կենսական հզոր ազդակ հափկապես մեզանից հետո եկող հոգևորականների սերնդի համար:

Խոսքս, սիրելի՛ եղբայրներ, ավարտում եմ աղոթքով. «Ո՛վ Տե՛ր երկնի եւ երկրի, աղբիւր իմաստութեան, բաշխող շնորհաց, հայցենք ի ԶԷ՛ն ի բոլոր սրբէ եւ յամենայն մրաց, ցողեա՛ր զիմաստութիւն Զո ի վերայ սալաստորաց Զոց. զի լինիցիմք հաւաքարիմ պաշտօնեայք Բանին Կենաց եւ անձինք նուիրեալք եկեղեցոյ Զում սրբոյ ի մէջ ժողովրդեանս հայկազնեան. ամէն»: